

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ

1) ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ (απόσπασμα)

Ιερεμίου Φούντα, Μητροπολίτου Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως

2) Γνωρίζοντας και ερμηνεύοντας τη θεία Λειτουργία...

Σήμερα: Η Θεία Λειτουργία είναι... «Θεοφάνεια Τριαδική»

ΚΥΡΙΑΚΗ 26 ΜΑΪΟΥ 2013

✿ «Μνεία Τῆς Τοῦ παραλύτου θ̅εραπείας».

✿ Κάρπον ἐκ τῶν 70 (α' αἰ.). Αλφαίου ἀποστόλου.

✿ Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Βυζαντίου, πολιοῦχου Μυτιλήνης (17 Φεβρ. 1795).

ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ

Ιερεμίου Φούντα, Μητροπολίτου Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως

(ἀπόσπασμα)

Για μια κολυμβήθρα που ήταν στα Ιεροσόλυμα και την έλεγαν «Βηθσεδά» μας μιλούσε η σημερινή ευαγγελική περικοπή. Είχε πέντε στοές. Σ' αυτή κατέβαινε κατά καιρούς ένας άγγελος και τάρασσε τα νερά της· και όποιος έπεφτε πρώτος στα ταραγμένα αυτά νερά, γινόταν καλά από οποιαδήποτε ασθένεια κι αν κατεχόταν. Έτσι στις στοές της βρίσκονταν πολλοί άρρωστοι και περίμεναν την ταραχή των νερών από τον άγγελο. Και μεταξύ αυτών ήταν κάποιος παράλυτος, που ζητούσε και αυτός τη θεραπεία του. Μα, τριάντα οχτώ χρόνια δεν πέτυχε αυτό που ζητούσε, γιατί δεν είχε άνθρωπο να τον βοηθήσει να μπει κάποτε πρώτος στην κολυμβήθρα μετά την ταραχή των νερών της από τον άγγελο. Αλλά, παρηγορήσου, παράλυτε! Για σένα που δεν έχεις άνθρωπο, ο Υιός του Θεού έγινε άνθρωπος και θα σε κάνει καλά! Και ο Χριστός τον θεράπευσε. Αυτό μας έλεγε η σημερινή ευαγγελική περικοπή.

Γιατί διαβάζεται η περικοπή αυτή τώρα, την πασχάλια περίοδο; Για δύο λόγους. Ο πρώτος είναι αυτός: Το Πάσχα γινόταν το Βάπτισμα των κατηχουμένων. Αλλά και μετά το Βάπτισμά τους συνεχίζονταν η κατήχησή τους με μαθήματα σχετικά με το Βάπτισμα, ανώτερα μαθήματα από το κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο, για να συνειδητοποιήσουν την τιμή που έλαβαν. Και η κολυμβήθρα Βηθσεδά εικονίζει την ιερή κολυμβήθρα του Αγίου Βαπτίσματος: Νερό είχε η κολυμβήθρα Βηθσεδά, νερό έχει και η κολυμβήθρα του Βαπτίσματος. Πέντε στοές είχε εκείνη και από τις πέντε ηπει-
Κυριακή του Παραλύτου

ρους, απ' όλο τον κόσμο, τρέχουν άνθρωποι προς το Βάπτισμα. Άρρωστοι κείτονταν στις πέντε στοές της κολυμβήθρας των Ιεροσολύμων και άνθρωποι βεβαρυμμένοι από το προπατορικό αμάρτημα έρχονται προς το Βάπτισμα. Άγγελος τάρασσε το νερό της κολυμβήθρας Βηθεσδά και ιερέας εδώ, που έχει τάξη αγγέλου, ευλογεί το νερό της κολυμβήθρας του ιερού Βαπτίσματος. Η κολυμβήθρα Βηθεσδά έκανε υγιή εκείνον που πρώτος έπεφτε στα ταραγμένα από τον άγγελο νερά της και η ιερή κολυμβήθρα της Εκκλησίας κάνει τέκνο Θεού, απαλλαγμένο από το προπατορικό αμάρτημα όποιον βαπτίζεται στα ευλογημένα από τον ιερέα νερά της.

Και για ένα άλλο, δεύτερο λόγο, διαβάζεται η ευαγγελική αυτή περικοπή την περίοδο αυτή. Στην κολυμβήθρα της Βηθεσδά βλέπουμε ένα άλλο Βάπτισμα, **το Βάπτισμα στο Άγιο Πνεύμα**. Βλέπουμε **το Μυστήριο του Χρίσματος**. - Η περίοδος μετά το Πάσχα είναι μια πορεία προς την Πεντηκοστή, το Βάπτισμα του Πνεύματος. Όπως οι άρρωστοι στις στοές της κολυμβήθρας Βηθεσδά περίμεναν με λαχτάρα πότε να κατέβει ο άγγελος στην κολυμβήθρα, έτσι και οι πιστοί μετά το Πάσχα προσβλέπουν στην Πεντηκοστή και καρτερούν το Άγιο Πνεύμα. Η Εκκλησία μάς προετοιμάζει. Ήδη ακούσαμε για το Άγιο Πνεύμα. «Λάβετε Πνεύμα Άγιον», είπε ο Αναστάς Κύριος στους μαθητές Του. Λάβαμε Πνεύμα Άγιο με το Μυστήριο του Χρίσματος. Αλλά χάνουμε τη χάρη Του με τα ακάθαρτα έργα μας. Με τον αγώνα για κάθαρση από τα πάθη *ζαναπαίρνουμε το Άγιο Πνεύμα στη θεία Λειτουργία*.

Ω η θεία Λειτουργία! Με την επίκληση του ιερέα στην ευχή του καθαγιασμού κατεβαίνει πάνω μας το Άγιο Πνεύμα. «...Κατάπεμψον τὸ Πνευμά σου τὸ Άγιον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα Δῶρα ταῦτα». Πανηγυρική διακήρυξη της αλήθειας αυτής είναι αυτό που λέγουμε στο τέλος της θείας Λειτουργίας. «Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ἐλάβομεν Πνεῦμα ἐπουράνιον». Μετά τη θεία Λειτουργία, αν τη γευθήκαμε, είμαστε πνευματοφόροι, υγιείς πνευματικά. Στον ώμο τον κράββατο, όπως ο θεραπευμένος παράλυτος του Ευαγγελίου, δοξάζοντας τον Ιησού Χριστό.

(από το «ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΩΝ» υπό Ιερεμίου Φούντα, εκδ. περιοδικό «ΘΥΜΙΑΜΑ» Μάνδρα Αττικής 1995)

Κυριακή του Παράλυτου

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ιωάν. ε' 1 - 15)

Ἰῶ καιρῶ ἐκείνῳ, ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα, ἢ ἐπιλεγομένη Ἐβραϊστὶ Βηθεσδά, πέντε στοᾶς ἔχουσα. Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρα, καὶ ἐταράσσετο τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος ὑγιῆς ἐγένετο ᾧ δῆποτε κατείχετο νοσήματι. Ἦν δὲ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτῶ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· Θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγειρε, ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. Καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιῆς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρε τὸν κράβαττον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει. Ἦν δὲ Σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· Σάββατόν ἐστιν· οὐκ ἔξεστί σοι ἄραι τὸν κράβαττον. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. Ἠρώτησαν οὖν αὐτόν· Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι, ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; Ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ἤδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. Μετὰ ταῦτα εὕρισκει αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἴδε ὑγιῆς γέγονας· μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χειρόν σοί τι γένηται. Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτόν ὑγιῆ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΠΕΡΙΚΟΠΗΣ

Εκείνο τον καιρό, ανέβηκε ο Ιησούς στα Ιεροσόλυμα. Κοντά στην προβατική πύλη, στα Ιεροσόλυμα, υπάρχει μια δεξαμενή με πέντε στοές, που εβραϊκά ονομάζεται Βηθεσδά. Σ' αυτές τις στοές κείτονταν πολλοί άρρωστοι, τυφλοί, κουτσοί, παράλυτοι, που περίμεναν να αναταραχθεί το νερό· γιατί, από καιρό σε καιρό, ένας άγγελος Κυρίου κατέβαινε στη δεξαμενή κι ανατάραζε τα νερά· όποιος, λοιπόν, έμπαινε πρώτος μετά την αναταραχή του νερού, αυτός γινόταν καλά, όποια κι αν ήταν η αρρώστια που τον ταλαιπωρούσε. Εκεί ήταν κι ένας άνθρωπος, άρρωστος τριάντα οκτώ ολόκληρα χρόνια. Όταν τον είδε ο Ιησούς κατάκοιτο, τον ρώτησε: «Θέλεις να γίνεις καλά;» Ήξερε πως ήταν έτσι για πολύν καιρό. «Κύριε», του αποκρίθηκε ο άρρωστος, «δεν έχω κανέναν να με βάλει στη δεξαμενή μόλις αναταραχτούν τα νερά· έτσι, ενώ εγώ προσπαθώ να πλησιάσω μόνος μου, πάντοτε κάποιος άλλος κατεβαίνει στο νερό πριν από μένα». Ο Ιησούς του λέει: «Σήκω πάνω, πάρε το κρεβάτι σου και περπάτα». Κι αμέσως ο άνθρωπος έγινε καλά, σήκωσε το κρεβάτι του και περπατούσε. Η μέρα που έγινε αυτό ήταν Σάββατο. Έλεγαν, λοιπόν, οι Ιουδαίοι άρχοντες στον θεραπευμένο: «Είναι Σάββατο, και δεν επιτρέπεται να σηκώνεις το κρεβάτι σου». Αυτός όμως τους απάντησε: «Εκείνος που μ' έκανε καλά, εκείνος μου είπε “πάρε το κρεβάτι σου και περπάτα”». Τον ρώτησαν: «Ποιος είναι ο άνθρωπος που σου είπε “πάρε το και περπάτα;”» Ο θεραπευμένος όμως δεν ήξερε να πει ποιος ήταν, επειδή ο Ιησούς είχε φύγει απαρατήρητος εξαιτίας του πλήθους που ήταν μαζεμένο εκεί. Αργότερα ο Ιησούς τον βρήκε στον ναό και του είπε: «Βλέπεις, έχεις γίνει καλά· από δω και πέρα μην αμαρτάνεις, για να μην πάθεις τίποτα χειρότερο». Ο άνθρωπος έφυγε αμέσως κι ανάγγειλε στους Ιουδαίους άρχοντες ότι ο Ιησούς ήταν αυτός που τον γιάτρεψε. (ΕΚΛΟΓΑΔΙΟΝ)

ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΥΟΝΤΑΣ ΤΗ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ...

«Αναγκαῖον μαθεῖν τὸ θαῦμα τῶν μυστηρίων τί ποτέ ἐστὶ, καὶ διατί ἐδόθη καὶ τίς ἡ ὠφέλεια τοῦ πράγματος» (Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος)

ΣΗΜΕΡΑ: Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΙΝΑΙ... «Θ Ε Ο Φ Λ Ν Ε Ι Α Τ Ρ Ι Α Δ Ι Κ Η»

Η θεία Οικονομία είναι η φανέρωση του Τριαδικού Θεού. Η αποκάλυψη της αγάπης Του για τον άνθρωπο. Η θεϊκή δύναμη που ανακαινίζει τον άνθρωπο πηγάζει από τον Πατέρα, διαδίδεται δια του Υιού, και τελειούται ἐν Αγίῳ Πνεύματι (Γρηγόριος Νύσσης, *Migne, P. G. 45, 1317 B*). Εάν αντουργός της σωτηρίας μας έγινε ο Λόγος του Θεού, ο Πατήρ ευδοκεί στο έργο του Υιού και το Πανάγιο Πνεύμα συνεργεί: «Ἡ ἐκ τῆς ἀείπαιδος Μαρίας ἐν σαρκὶ θεανδρική θεοφάνεια (πραγματοποιεῖται) τοῦ μὲν Πατρὸς βουληθέντος τοῦ δὲ Υἱοῦ σαρκωθέντος, τοῦ δὲ Πνεύματος συνεργήσαντος» (Καισάριος Ναζιανζηνός, *Migne, P. G. 38, 1129*).

Το μυστήριο της θείας Οικονομίας είναι μία θεοφάνεια Τριαδική. Και η θεία Λειτουργία – που είναι η χαρισματική αναβίωση του μυστηρίου αυτού – είναι επίσης μία θεοφάνεια Τριαδική. Ο ιερούργος δια της θείας Λειτουργίας «τὴν ἀγίαν ἡμῖν ἀνακαλύπτει Τριάδα» (Γρηγόριος θεολόγος, *Βιβλ. Ἑλλ. Πατέρων 60, 175*).

Από την αρχή μέχρι το τέλος η θεία Λειτουργία μάς βοηθεί να ζήσουμε το μυστήριο της Τριαδικής παρουσίας. Ο ιερεὺς αρχίζει: *Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Αγίου Πνεύματος. «Ὅτι διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Κυρίου πρώτης, ἔμαθον οἱ ἄνθρωποι, ὡς εἶη τρία πρόσωπα ὁ Θεός. Ταύτης δὲ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Κυρίου μυσταγωγία ἐστὶ τὰ τελούμενα· ὅθεν καὶ ἐν τοῖς προοιμίοις αὐτῶν ἔδει προλάμπειν καὶ κηρύττεσθαι τὴν Τριάδα»* (Γερμανός Κων/πόλεως, *Migne, P. G. 98, 401 B*). Ακολουθούν οι τριαδικές εκφωνήσεις, τα τρία ἀντίφωνα, ο τρισάγιος ὕμνος που ψάλλουμε «τῇ ζωοποιῶ Τριάδι». Κι όταν πλησιάζει η κεντρική στιγμή του Μυστηρίου και πρέπει ν' ανυψωθούμε στο υπερουράνιο θυσιαστήριο, μας προσφέρεται

Κυριακή του Παραλύτου

από το λειτουργό «*ή χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος*». Τώρα μπορούμε να ευχαριστήσουμε τον Τριαδικό Θεό για όλα όσα έκανε για μας: «*Σὺ εἶ Θεὸς ἀνεκφραστός, ἀπερινόητος, ἀόρατος, ἀκατάληπτος, αἰεὶ ὢν, ὡσαύτως ὢν· σὺ καὶ ὁ μονογενῆς σου Υἱός, καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον. Σὺ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς παρήγαγες, καὶ παραπεσόντας ἀνέστησας πάλιν, καὶ οὐκ ἀπέστης πάντα ποιῶν, ἕως ἡμᾶς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγες, καὶ τὴν βασιλείαν σου ἐχαρίσω τὴν μέλλουσαν. Ὑπὲρ τούτων ἀπάντων εὐχαριστοῦμεν σοί, καὶ τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ καὶ τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ*». Μετά την ευχαριστία τολμούμε να ικετεύσουμε τον Πατέρα των φώτων, να αποστείλει τον Παράκλητο για να καθαγιάσει την προσφορά του Υιού. Και ο Παράκλητος έρχεται και ενεργεί «*τὸ θαῦμα τῶν μυστηρίων*»: *μας χαρίζει το Χριστό*. Κι εμεῖς κοινωνούμε το ἅγιο Σῶμα του Χριστοῦ και γινόμαστε *ναὸς τῆς παναγίας Τριάδος*. Γιατί «*τοῦ Ἐνὸς ὄντος ἐν ἡμῖν, ἡ Τριάς ἐν ἡμῖν λέγεται*» (Μ. Αθανάσιος, Βιβλ. Ελλ. Πατέρων 33, 109).

Στο τέλος της θείας Λειτουργίας η χριστοφόρος ψυχή μας αναδίδει το Τριαδικό φως: «*Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ἐλάβομεν Πνεῦμα ἐπουράνιον· εὕρομεν πίστιν ἀληθῆ, ἀδιαίρετον Τριάδα προσκυνοῦντες· αὕτη γὰρ ἡμᾶς ἔσωσεν*».

(από την εισαγωγή του βιβλίου *Ἡ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ* – Σχόλια του Ιερομονάχου Γρηγορίου, εκδ. Περιοδικό «Σύναξη», Αθήνα 1982)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

1) ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗ ΘΕΟΤΟΚΟ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Καθημερινά θα τελείται στο Ναό μας **ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΠΕΡΓΙΑ ΘΕΟΤΟΚΟ** υπέρ των μαθητών που διαγωνίζονται στις Πανελληνίες και ενδοσχολικές εξετάσεις από 19/5 έως 26/6 και ώρα 6:30μ.μ.

2) ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΗΣ Ε. Φ. Α.

Η Ενοριακή **Φιλόπτωχος Αδελφότητα** διοργανώνει *Ημερήσια Προσκυνηματική Εκδρομή ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ ΓΆΛΛΑΞΑ ΣΤΟ ΓΑΛΛΑΣΪΔΙ ΚΑΙ ΣΤΗΝ Ι. Μ. ΜΑΚΑΡΙΩΤΪΣΧΗΣ ΣΤΗ ΔΟΜΕΡΑΪΝΑ ΒΟΙΩΤΪΑΣ*, τη Δευτέρα 10 Ιουνίου 2013. Ώρα αναχώρησης 7:30π.μ. από τον Άγιο Νικόλαο. Τιμή εισιτηρίου 25 €.

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΛΑΙΑΣ Τ.Κ. 19003, ΤΗΛ. ΚΑΙ FAX:

22990 40040, e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr, ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikmark.gr

Κυριακή του Πάραλύτου